

مشاوره	روزنامه‌نگار
<div> <div><div> </div></div> <div><div> </div></div> </div>	
<div><div> </div></div> <div><div> </div></div>	

یادداشت
 مهدی توکلیان؛ فعال فرهنگی

خواب زمستانی و سکوت سرد برخی از اهل فرهنگ و هنر

در آستانه فرارسیدن زمستان، خواب زمستانی نسبتاً عمیقی به چشم‌ها و گاهی اندیشه برخی از مؤثرین در جامعه قدم می‌گذارد و توهم‌های بسیاری در ذهن برخی از افراد در جامعه براساس اتصال به دنیای مجازی با فیلترشکن‌ها شکل می‌گیرد که گویی در غار تنهایی خود در خواب زمستانی زیسته و فرورفته‌اند و توان برو رفتن از آن را ندارند و به جای تکیه بر درک و شناخت صحیحی از فضای واقعی دنیای حاضر نه یک دل که صدر، دل‌بسته بسته‌های خبری دریافتی از فضای مجازی شده‌اند و هجمه‌های رسانه‌های فارسی‌زبان معاند را پیگیری می‌کنند و حاضر نیستند برای راستی‌آزمایی شنیده‌های مجازی خود، به جامعه حقیقی بیرون از خلوتکده تنهایی خویش قدم بگذارند و در این میان برخی از هنرمندانماها و خودشیفتگان نواندیش و به ظاهر دگراندیش نیز بر شعله‌های آتش فرآکنی‌ها با انتشار پست‌های ناصواب در فضای مجازی می‌افزایند و باعث فتنه و آشوب و ایجاد هیجان کاذب در گروه‌های سنی نوجوان و جوان می‌شوند. با این‌بار که جادوی هنر در دوران معاصر و در عصر جدید بخش جدایی‌ناپذیر بسیاری از مردم جهان شده و در زیست‌بوم فرهنگی جهان‌بان نقش مهم و بسزایی دارد، بر اعتقاد غلط خود پافشاری می‌کنند.

هنرمندان عصر دیجیتال با رشد هم‌زمان تکنولوژی در خلق آثار هنرمندانه فعال و پویا گام بر می‌دارند و هر چند هنرمندان در هزاره جدید، آثاری برای نگهداری و ارائه به موزه‌ها خلق نمی‌کنند، اما مصمم‌تر از گذشته در رویدادهای جمعی بسیاری و برای بی‌شماری از علاقه‌مندان و مخاطبان خود آثارشان را ارائه و معرفی می‌کنند اما این حقیقت که هنر از دیرباز تاکنون پایه و شالوده اصلی زندگی مردم بوده و هست و اگر از تار و پود زندگی آنها بیرون بیاید و به‌عنوان یک حیطه لوکس یا تجملی انگاشته شود، شاید خاصیت خود را از دست بدهد، از بین نمی‌رود و نگاه تجمل‌گرایانه به هنر زمانی که با نگاه غیربومی نیز آمیخته شود هم دارای آثار تخریبی بسیاری خواهد شد. حال این مسئله می‌تواند در حوزه هنرهای آیینی و مذهبی باشد یا در سایر موضوعات مصداقی پیدا کند. اگر هنر جریان عادی زندگی مردم را تحت‌تأثیر قرار دهد و در پی رنگ‌بخشیدن و معنادان به روند کار روزانه مردم باشد، هنری قابل تقدیر است؛ ولی اگر بدون پیام و محتوا باشد مرگ آن هنر نیز آغاز شده است. سالیان بسیاری است که آثار ارزشمند هنری، فرهنگی، دینی و وسیله‌ای می‌دهد تا به کمک آن جای خود را در جامعه‌استاندارد و نیمه‌حرفه‌ای و گاهی غیرحرفه‌ای نگهداری می‌شوند و در حال خاک‌خوردن هستند که می‌تواند انقلاب جدیدی در تنوع بخشیدن و زائقه و سلیقه بین نسلی را در ابعاد مختلفی ایجاد کند؛ به شرط آنکه این آثار ارزشمند از بستوهای نگهداری بیرون رانده شود و در معرض چشم‌ها و نگاه‌های مشتاق و علاقه‌مند قرار گیرد تا بتواند مخاطب را تحت‌تأثیر قرار دهد و با مشاهده و شناخت بیشتر و عمیق‌تر علاقه‌مندان به فرهنگ و هنر، زمینه‌آشنایی بیشتر و بهتر با دغدغه‌ها، رویکردهای هنری و باورهای هنرمندان نسل‌های پیشین فراهم شود. اعتقاد قلبی و باور به این‌کلام مدبرانه مقام معظم رهبری منظره‌العالی مبنی بر «راه اصلاح یک مملکت، فرهنگ آن مملکت است»، نشان از این مهم دارد که اگر بپذیریم که فرهنگ به واسطه‌ای می‌دهد تا به کمک آن جای خود را در دنیای بیابیم و فرهنگ، فرصتی فراهم می‌آورد تا انسان، هویت و توانایی خود را برای آفرینندگی و بیان بازیابد و اگر ایمان داریم که فرهنگ، وجدان تمامی کوشش‌ها و اقدامات ماست، در این صورت، دیگر نمی‌توان با ساختن یا تخریب مرکز هنری یا فعال کردن تعدادی مرکز فرهنگی یا موزه و سینما، هدف را محقق و وظیفه‌خاطر برنامہ‌ریزی فرهنگی را انجام یافته تلقی کرد. درحالی‌که با تمام تغییرات حاصله در حوزه فرهنگی و فرهنگ فراروی شهروندان دهکده جهانی چالش‌های فراوانی در خصوص شفاف‌آرزشی، هنجاری و شفاف‌نلسی در جامعه وجود دارد و همه‌چیز را تحت‌تأثیر قرار می‌دهد.

از نسوی دیگر دغدغه‌مرفی و شناساندن هنرمندان ناشناخته و جوان اقوام ایرانی به‌عنوان فرزندان ایران اسلامی و نسل جدیدی از هنرمندان که در حرف، فرشته‌ها و بخش‌های مختلفی فرهنگی و هنری با تکیه بر سابقه میراثی و تمدنی خود در چند دهه اخیر توانسته‌اند در عرصه‌های جهانی به موفقیت‌های ممتازی دست یابند، فضای دیگری را به وجود آورده است و باعث برجسته کردن نقش جایگاه هنرمندان نوسپندنگاران از ۵۰۰ اثر از سراسر ایران و انقلاب اسلامی ناسازگار بوده و حتی علیه آن اعلام موضع کرده‌اند، شده است. اقدامی در راستای مقابله با سیاست‌های فرهنگی و هنری جمهوری اسلامی ایران تا در این‌چارچوب تطهیر هنرمندان متعلق به دوره پیش از پیروزی انقلاب اسلامی که از مفاسد اخلاقی و تجلیل و تمجید ضمنی از رویدادهای مبتذلی مانند جشن هنرهای برگزار شده در دوران قبل از پیروزی انقلاب اسلامی در دستور کار رسانه‌های فارسی‌زبان معاند قرار گیرد. در صورتی‌که ایران اسلامی ظرفیت‌های متنوع و متنکثری در حوزه فرهنگ و هنر اصیل را داراست که می‌تواند برای تمام علاقه‌مندان به هنر و فرهنگ با تکیه بر مولفه‌های هویت ملی و ایرانی دارای جذابیت و نوآوری باشد و ایجاد انگیزه در نسل حاضر را بیافزیند.

خبر عدالت و محرومیت‌ز دایی فرهنگی؛ محورهای امپباد ششم

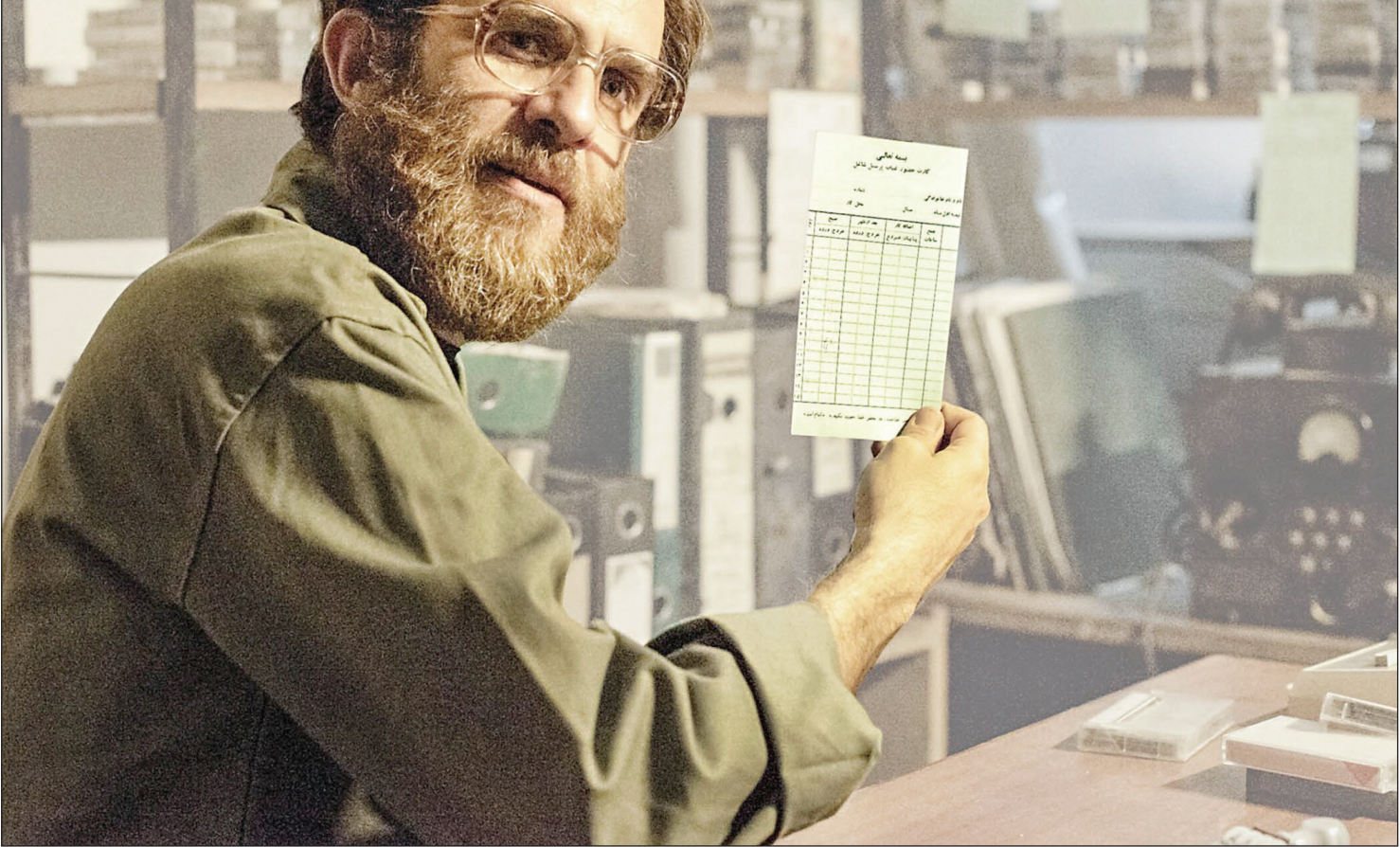
دبیر اجرایی ششمین امپباد فیلمسازی نوجوانان ایران هم‌زمان با آغاز برگزاری این رویداد دربار محرومیت‌های این رویداد گفت: امسال تمرکز امپباد بر بحث عدالت فرهنگی و محرومیت‌زدایی فرهنگی در کل کشور بوده است.

آزاده غفاری با اشاره به کم و کیف برگزاری این رویداد به صبا گفت: در این دوره از امپباد بیش از ۵۰۰ اثر از سراسر کشور به دبیرخانه رسید که پس از انتخاب اولیه و به‌گزینی توسط ۳ عضو هیأت انتخاب تعداد ۳۵ فیلم و ایده از ۳۵ نوجوان به امپباد ششم راه یافتند.

او با اشاره به اهداف و رویکردهای این دوره از امپباد توضیح داد: امسال تمرکز بر بحث عدالت فرهنگی و محرومیت‌زدایی فرهنگی در کل کشور مطرح بوده است، تنها ۹ اثر از استان تهران در امپباد ششم شرکت دارند و بقیه آثار متعلق به نوجوانانی است که بعضاً از مناطق کم‌برخوردار حتی مناطق دورافتاده در امپباد شرکت کرده‌اند.

فره

بانک حمیدیان در نمایش فیلم غرب

فجر چهل و یکم؛ ترکیب تجربه و جوانی

ترکیب احتمالی فیلم‌های حاضر در مهم‌ترین رخداد سینمایی کشور، حکایت از حضور توأمان سینماگران قدیمی و کارگردان‌های تازه نفس دارد

فقط ۱۰ روز مانده تا آغاز ماراتن سالانه سینمای ایران و در حالی که هنوز خبری از اسامی فیلم‌های حاضر در فجر چهل و یکم نیست، بازار گمانه‌زنی‌های رسانه‌ای داغ است. از فهرست‌های مختلفی که رسانه‌ها درباره

فیلم‌های حاضر در فجر منتشر کرده‌اند تا مصاحبه‌هایی که اعضای هیأت انتخاب جشنواره این روزها کرده‌اند هر کدام به نوعی قطعات پازل جشنواره امسال را تکمیل می‌کنند.

پرویز شیخ‌طای از اعضای هیأت انتخاب جشنواره به توجه به قسه‌گویی را یکی از شاخصه‌های فیلم‌های فجر چهل و یکم می‌داند: «در ابتدا پیش‌بینی من این بود

که امسال نیز سیر نزولی چند سال اخیر جشنواره تداوم خواهد یافت و احتمالاً در جشنواره امسال هم در نهایت ۳ تا ۴ اثر خوب و مخاطب‌پسند خواهیم داشت، اما بر خلاف تصور من نسبت به سال گذشته فیلمسازان توجه بیشتری به جدابیت‌های سینمایی داشتند و روایت قسه و داستان‌گویی در کانون توجه قرار داشت. ضمن اینکه به لحاظ فرم هم آثار قابل توجهی داریم، بر رشد کیفی

آثار مشهود است و مخاطب با تماشای آثار جشنواره، خود به این نتیجه می‌رسد». نبض سینمای ایران و به تبع آن جشنواره فیلم فجر معمولاً با درام‌های اجتماعی می‌تپد؛ درام‌هایی که اغلب در آنها انتقاد اجتماعی به چشم می‌خورد. محمد رضا شرف‌الدین، دیگر عضو هیأت انتخاب جشنواره امسال با تأکید بر اینکه امسال خبری از فیلم‌های سیاه‌نما نیست از حضور آثار معترض اجتماعی خبر می‌دهد.

تنوع زانی

از فیلمی با موضوع صدر اسلام تا اثری مرتبط با تاریخ معاصر و فیلم دفاع مقدسی، اقتباس ادبی و فیلم زندگی‌نامه‌ای و درام اجتماعی، همگی نمایندگانی در جشنواره امسال خواهند داشت. در فیلم «تایله»، ساخته حسن اخوندپور داستانی عاشقانه در دورانی نزدیک به واقعه کربلا دستمایه فیلمساز قرار گرفته است. در «سووشون»، ترکیب آبیگر سرآغ‌یکی از قله‌های ادبیات داستانی رفته و براساس رمان ستایش شده سیمین دانشور فیلم ساخته است که به‌نظر می‌رسد با توجه به اهمیت جایگاه سووشون، اقتباس ادبی بر سر و صدایی از کار درآمده باشد. در حوزه فیلم‌های زندگی‌نامه‌ای باید به ۲ فیلم «غریب» و «رگ‌های آبی» اشاره کرد. غریب به‌عنوان محصول مهم و استراتژیک سازمان اوج در جشنواره امسال، با کارگردانی محمدحسین لطفی به زندگی شهید محمد بروجردی می‌پردازد. فیلمی دشوار که بروسه فیلم‌رداری‌اش هم طولانی شده است. در رگ‌های آبی هم که نخستین فیلم جهانگیر کوثری، تهیه‌کننده قدیمی سینما در مقام کارگردان است به زندگی فروغ فرخزاد پرداخته شده است؛ فیلمی که انتخاب باران کوثری به‌عنوان بازیگر در نقش فروغ، حاشیه‌ها و واکنش‌هایی هم در مرحله پیش‌تولیدش به همراه داشت. رگ‌های آبی هم از فیلم‌های کنجکاو‌پرانگیز جشنواره امسال است. در حوزه تاریخ معاصر یکی از مهم‌ترین فیلم‌های جشنواره امسال «بهشت تپه‌کاران» است.

فیلمی به کارگردانی مسعود جعفری جوزانی که بازه مهمی از تاریخ معاصر ایران را روایت و به بخشی از وقایع ملی شدن صنعت نفت نیز می‌پردازد. «شماره ده» به کارگردانی حمید زرگرزاد و «بالایشگاه» ساخته مهرداد خوشبخت از-جمله فیلم‌هایی هستند که روایت‌هایی از روزهای دفاع مقدس به‌دست می‌دهند. «سینما متروپل» راهم باید در رده فیلم‌هایی قرار داد که به دوران دفاع مقدس می‌پردازند. سینما متروپل به کارگردانی محمدعلی باشه‌انگبر قسه سینما در جنگ در شهر آبادان را روایت می‌کند. در جشنواره امسال، احتمالاً شاهد حضور درام جنایی «برونده باز است» کیومرث پوراحمد نیز خواهیم بود که آثار فجر چهل و یکم را متنوع‌تر می‌کند.

محمد از فیلم «شماره»

تهیه‌کننده با تجربه، کارگردان جوان

ترکیب تجربه و جوانی یکی از ویژگی‌های جشنواره امسال است. از بین فیلم‌هایی که حضورشان در جشنواره امسال قطعی به‌نظر می‌رسد، این آثار با حضور سینماگران شناخته شده و با تجربه در کنار کارگردانی جوان، متقاضی حضور در جشنواره شده‌اند: «روایت ناتمام سینما» تهیه‌کننده: مهتاب کرمانی/ کارگردان: علیرضا صدقی، «جنگل پرتقال» تهیه‌کننده: رسول صدرعاملی/ کارگردان: آرمان خواناترین، «راه شیری» تهیه‌کننده: مهدی کریمی/ کارگردان: علی جعفرآبادی، «زمانی در ابدیت» تهیه‌کننده: نیکی کریمی/ کارگردان: مهدی نوروزیان و «استاد» تهیه‌کننده: بهروز افخمی/ کارگردان: عماد حسینی.

جشنواره‌ای که در آن همیشه حضور نام‌های سرشناس اهمیت داشته و تاریخ‌نشان داده همواره، محلی برای ظهور پدیده‌ها بوده، این ترکیب تجربه و جوانی می‌تواند جالب توجه باشد.

خونی تازه در رگ‌های گیشه

نزدیک به یک میلیون تماشاگر؛ مخاطب سینما در دی‌ماه

اکران فیلم‌های جدید سرانجام گیشه سینماها به جریان انداخت و نتیجه رشد مخاطبان سینما نسبت به فصل پاییز بود. در دی‌ماه نزدیک به یک میلیون نفر سینما رفتند؛ مخاطبانی که بیشتر در نیمه دوم دی‌ماه راهی سالن‌های سینما شدند، یعنی دقیقاً از مقطعی که فیلم‌هایی چون «چپ»، راست» و «ملاقات خصوصی» روی پرده سینماها آمدند. افزایش مخاطبان در حالی اتفاق افتاد که در دی‌ماه هم شاهد سرمای بهمن‌ماه را به بیش از یک میلیون نفر رساند. در دی‌ماه، بخارست بیشترین میزان اقبال را داشت و با ۲۳۰ هزار مخاطب، ۱۰ میلیارد ۷۶۵ میلیون تومان فروخت.دومین فیلم پراقبال این ماه، ملاقات خصوصی است که با آنکه از سیزدهم دی‌ماه به روی پرده رفت اما توانست با جذب ۱۲۸ هزار مخاطب، ۴ میلیارد و ۷۵۰ میلیون تومان بفروشد.لوپتو نیز ۱۶۰ هزار مخاطب داشت و توانست گیشه ۴ میلیاردی را برای خود محقق کند.

۵	یکشنبه ۲ بهمن ۱۴۰۱
شماره ۸۶۹۶	

تلویزیون

دون کیشوت بازی افخمی روی آنتن «هفت»

بهروز افخمی درباره اجرای برنامه تلویزیونی «هفت» گفت: با خودم فکر کردم امسال که جشنواره تغییراتی کرده، خوب است یک دوره دیگر دون کیشوت بازی دربیآورم.

وی با تأیید خبر اجرایی برنامه تلویزیونی «هفت» هم‌زمان با چهل‌ویکمین جشنواره فیلم فجر گفت: این برنامه قرار است به‌صورت زنده از شبکه «تمایش» و احتمالاً از یک شب پیش از شروع رسمی جشنواره، پخش شود. افخمی که اخیراً در گفت‌وگویی با ایسنا بیان کرده بود که مشغول آماده‌سازی ساخت فیلم «صبح‌اندام» است و باید در همین فصل، پیش از آنکه برگ درخت‌ها سبز شود، آن را کلید بزند و تمام کند، درباره انگیزه‌اش از پذیرش اجرای این برنامه تلویزیونی گفت: فکر کردم با جشنواره امسال و تغییراتی که کرده، خوب است یک دوره دیگر دون کیشوت بازی دربیآورم. برای برنامه، رویکردم همان دون کیشوت است و با اسباب‌های بادی می‌جنگیم. افخمی که سال گذشته عضو هیأت انتخاب جشنواره بود، امسال به‌عنوان تهیه‌کننده فیلم «استاد» به کارگردانی عماد حسینی در جشنواره فجر حضور دارد. این فیلمساز درباره جشنواره امسال

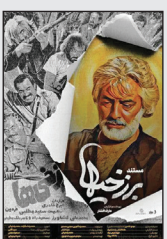
که حاشیه‌هایی داشته معتقد است: جشنواره فجر یک خصوصیت غیرقابل پیش‌بینی دارد که باعث می‌شود راحت نتوان درباره آن نظر داد؛ مثلاً نمی‌دانم تعداد فیلمسازهای اول چقدر است ولی همیشه اینها باعث حیرت می‌شوند و اقواض بازی را عوض می‌کنند.

باز هم می‌گویم: اینها باعث حیرت می‌شوند و اقواض بازی را عوض می‌کنند.

باز هم می‌گویم: اینها باعث حیرت می‌شوند و اقواض بازی را عوض می‌کنند.

مستند

چالش‌های «برزخی‌ها»

کارگردان مستند «برزخی‌ها» در نشست تحلیلی این فیلم گفت: فرهنگ پاسخگویی و روایت تاریخی در کشور ما وجود ندارد. به گزارش

ایرنا، میز نقد و تحلیل مستند «برزخی‌ها» با حضور محمود گبرلو، سهیل کریمی و عارف افشار (کارگردان) در باشگاه مستند کوشک باغ هنر برگزار شد.

این مستند به کارگردانی عارف افشار که در بخش مسابقه ملی سینما حقیقت نیز حضور داشت، به بررسی حواشی و اتفاقات نخستین فیلم توقیفی سینمای ایران می‌پردازد. عارف افشار، کارگردان فیلم در ابتدای نشست با بیان اینکه ایده‌ای داشته که این موضوع را تبدیل به کتاب کند، افزود: پژوهش‌هایی که برای کتاب انجام داده ام مده بود و زمانی که پیشنهاد مستند داده شد بپذیرفتم. سخت‌ترین کار ما تولید فیلم بود که یک سال و نیم طول کشید. گبرلو درباره این مستند گفت: برزخی‌ها بیشتر یک فیلم مستند احساسی بود تا تحقیقاتی. کارگردان، محافظه‌کاری کرده و برخی حرف‌ها را زنده و همچنین تحقیقات گسترده‌ای نداشته است. در کل فیلم چهار، پنج نفر حرف زدند و خیلی‌ها در این تحقیقات نبودند. اگر آنها هم بودند ما دس‌راه علت توقیف فیلم برزخی‌ها منصفانه‌تر تفاوت می‌کردیم.

سینمای جهان

فینچر با «قاتل» می‌آید

دیوید فینچر با فیلم «قاتل» به چرخه اکران سینماهای جهان برمی‌گردد.

به گزارش مهر به نقل از مووی‌وب، فیلم «قاتل» به کارگردانی دیوید فینچر برای نتفلیکس تریلری نواز

است که با بازی مایکل فاسبندر و تیلدا سوننتون ساخته شده و قرار است نوامبر ۲۰۲۳ به نمایش درآید.

پس از آنکه یک دهه ساخت این فیلم معوق ماند، سرانجام نتفلیکس حقوق آن را از پارامونت خرید تا دیوید فینچر بتواند آن را کارگردانی کند. این‌کارگردان که برنده گلدن گلوب است و ۳ نامزدی اسکار در کارنامه دارد برای ساخت فیلم‌هایی چون «شبکه اجتماعی»، «منک»، «دختر گمشده»، «هفت» و «ژودیاک» شناخته می‌شود. فینچر در «قاتل» با اندرو کوبین واکر، نویسنده «هفت» دوباره همکاری کرده است. واکر فیلمنامه فیلم‌های دیگری چون «گرگینه» و «سلیبی هالو» را نوشته است. گرچه فینچر در ۵ سال اخیر تقریباً به‌صورت انحصاری با نتفلیکس کار کرده است، اما آنها به‌صورت رسمی در نوامبر ۲۰۲۰ قرار دادی ۴ ساله امضا کردند تا این همکاری را انحصاری کنند. وی سازنده شماری از بزرگ‌ترین پروژه‌های نتفلیکس در دهه اخیر بوده که شامل «منک»، «عشق مرگ و روایت‌ها»، «خانه پوشالی» و «شکارچی ذهن» بوده است.

فیلم «قاتل» با اقتباس از یک مجموعه رمان گرافیکی فرانسوی به قلم الکسیس نولت با تصویرپردازی لوک جاکامون اقتباس شده که داستان قاتل بی‌نامی را روایت می‌کند که پس از سال‌ها بهترین بسودن در کارش، دیگر نمی‌خواهد قاتل باشد، ام‌با باید جواب مشت‌تری‌هایش را بدهد.